

FK/2022/2

Warszawa, 7 grudnia 2022 r.

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Piotr Gliński
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szanowny Panie Ministrze,

Przedstawiamy wypracowane stanowisko Zrzeszenia Animatorów Kultury „Forum Kraków” dotyczące zasad oszczędności energii elektrycznej przez jednostki sektora publicznego, w tym samorządowe instytucje kultury w związku z Ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Niniejsza ustawa nakłada na jednostki sektora publicznego, w tym na lokalne instytucje kultury, obowiązek zmniejszenia zużycia prądu o 10% w okresie od dnia 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. Jak wynika z materiałów dodatkowych opublikowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, intencją ustawodawcy było nałożenie obowiązku oszczędności energii elektrycznej o 10% w urzędach zapewniających obsługę samorządów m.in. w urzędach gmin, starostwach powiatowych czy urzędach wojewódzkich. Ministerstwo Klimatu i Środowiska poinformowało też, że z tego obowiązku zwolnione są szkoły i inne placówki edukacyjne jak również hale i obiekty sportowe. Jednocześnie przepisy sformułowane bezpośrednio w ustawie nie są klarowne, nie wynika z nich wprost, kto ma oszczędzać prąd i w jaki sposób należy wyliczać pożądane oszczędności.

W związku z powyższym pragniemy zwrócić Pana uwagę na istotne problemy związane z tą ustawą dla lokalnych instytucji kultury, a szczególnie dla domów i centrów kultury.

Lokalne instytucje kultury zarządzają budynkami, które nierzadko są współdzielone z innymi komercyjnymi podmiotami. Często także współpracują z innymi podmiotami przy organizacji zewnętrznych wydarzeń kulturalnych, a to uniemożliwia zastosowanie wprost reguł z ustawy do obliczania oszczędności. Aby racjonalnie wprowadzić wymóg oszczędności, należy przygotować odpowiednie przepisy, które nie spowodują utraty przychodów lokalnych instytucji kultury z różnego typu działań edukacyjnych, kulturalnych i gospodarczych w tak trudnym budżetowo roku, jakim ma być właśnie 2023 rok.

Lokalne instytucje kultury w poprzednich latach zrealizowały bardzo wiele projektów odnoszących się do oszczędności w zużyciu energii, przez co znacznie ograniczyły swoje zapotrzebowanie w tym zakresie. Obecnie więc mogą osiągnąć zamierzony ustawą efekt tylko poprzez ograniczenie działalności kulturalnej, ograniczenie godzin funkcjonowania, czasowe zamykanie instytucji kultury. Efektem takiego działania będzie, niestety, zmniejszenie dostępności do dóbr kultury dla społeczności lokalnych oraz m. in. ograniczenie edukacji artystycznej i kulturalnej dzieci i młodzieży.

Zgodnie z koncepcją centrum animacji lokalnej samorządowe instytucje kultury, w tym przede wszystkim domy i centra kultury, w ramach szeroko pojętej współpracy użyczają swojej infrastruktury innym podmiotom społecznym i pozarządowym. Lokalne instytucje kultury opłacają prąd konieczny do realizacji wielu znaczących inicjatyw społecznych, edukacyjnych, kulturalnych, realizowanych w partnerstwie lokalnym, w murach tychże placówek. Ta ustawa spowoduje, że krytyczna dla tych inicjatyw infrastruktura domów kultury i innych lokalnych instytucji kultury stanie się niedostępna! Wielu dyrektorów i dyrektorek może właśnie w tym obszarze szukać oszczędności (aby nie ograniczać odpłatnej działalności kulturalnej, bez której upadną budżety wielu instytucji kultury). Będzie to ze wszech miar złe dla rozwoju kapitału społecznego lokalnych społeczności w kryzysowym roku. Dyrektorzy i dyrektorki będą zmuszeni wybierać pomiędzy ryzykiem kar finansowych, stratami w przychodach budżetowych lub ograniczeniem usług społecznych w obszarze kultury.

Problematycznie jest wskazanie, aby zmniejszyć zużycie energii elektrycznej o 10% w 2023 roku, w stosunku do 2022 roku. We wskazanym roku centra i domy kultury były częściowo zamknięte i nie działały przez cały rok w pełni wykorzystując infrastrukturę w związku z ograniczeniami spowodowanymi pandemią Covid-19 i jej następstwami. Obecnie domy i centra kultury starają się odbudować program kulturalny i frekwencję. Duże nadzieje budzi nowy rok, który będzie prawdopodobnie pierwszym, pełnym rokiem bez ograniczeń dającym nadzieję na stabilizację działalności. Reasumując - zużycie energii elektrycznej będzie w 2023 roku raczej wzrastać w stosunku do 2022 roku, nawet po zastosowaniu oszczędności.

Biorąc pod uwagę powyższe fakty apelujemy do Pana Piotra Glińskiego, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o pilne zwrócenie się do Ministerstwa Klimatu i Środowiska w celu wprowadzenia poprawek do niniejszej ustawy i potraktowania lokalnych instytucji kultury na równi z placówkami edukacyjnymi. Samorządowe instytucje kultury nie chcą uchylać się do celu, jakim jest ograniczanie zużycia energii, ale wtedy, kiedy nie powoduje to ograniczenia działalności instytucji na rzecz lokalnej społeczności ani ich szerokiej działalności edukacyjno-animacyjnej. Jako środowisko Forum Kraków jesteśmy chętni wspierać merytorycznie proces przygotowania zmian w niniejszej ustawie.

Zarząd Forum Kraków:

Anna Michalak-Pawłowska, dyrektorka Domu Kultury Dorożkarnia

Aleksandra Szymańska, dyrektorka Instytutu Kultury Miejskiej w Gdańsku

Agata Lisowicz-Wała, Fundacja Herbateka

Beata Cyboran, Wydział Sztuki UP w Krakowie

Jacek Graczyk, Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL

Marek Sztark, Dolnośląskie Laboratorium Kultury w Ośrodku Kultury i Sztuki we Wrocławiu

Piotr Knaś, Małopolski Instytut Kultury w Krakowie

oraz

Anna Rudnicka, dyrektorka Świdnickiego Ośrodka Kultury

Jarosław Kłaś, dyrektor Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida w Krakowie

Tomasz Ignalski, dyrektor Chorzowskiego Centrum Kultury

Monika Dylewska, dyrektorka Gdańskiego Archipelagu Kultury

Piotr Wyrobiec, dyrektor Wadowickiego Centrum Kultury

Tomasz Stawowy, dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Skawinie

Sławomir Czarnecki, Dyrektor Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera

Paweł Wołoch

Andrzej Trzeciak

Anna Krzyżostaniak, Gminne Centrum Kultury i Rekreacji im. Jana z Domachowa
Bzdęgi w Krobi

Aldona Staszewska -Klimek, dyrektor Domu Kultury w Ustce

Anna Winiarek

Dorota Kozłowska, Łosicki Dom Kultury, dyrektor

Grzegorz Zmarzły, dyrektor Ośrodka Kultury i Sportu w Bierutowie

Zbigniew Gach, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Słupsk

Adam Cudak, Gminny Ośrodek Kultury w Jedwabnie, stanowisko: dyrektor

Jolanta Sławińska-Ryszka Uniwersytet Łódzki

Michał Ziętek, CKiBP Gminy Słupsk

Rafał Płotka, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Luzinie

Marta Ćwiklińska, dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Żórawinie

Paweł Perdek - dyrektor Miejskiego Domu Kultury w Zduńskiej Woli

Karol Nojgebauer, dyrektor MGOK Janowiec Wielkopolski

Paweł Kamiński, dyrektor Ośrodka Postaw Twórczych we Wrocławiu

Magdalena Przybyłka CKiBP Gminy Słupsk

Andrzej Rząd, Gminny Ośrodek Kultury w Modliborzycach - dyrektor

Anna Łepecka dyrektor Centrum Kultury w Siechnicach

Agnieszka Buczak, dyrektor w Gminny Ośrodek Kultury w Zawoni

Arleta Włodarczak, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Murowanej
Goślinie - dyrektor

Iwona Senderowska, dyrektor, Pińczowskie Samorządowe Centrum Kultury

Ossowski Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Pogorzeli.

dr Joanna Ojdana, zastępca Dyrektora Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Monika Januszewska

Dominika Kawalerowicz, dyrektorka Wrocławskiego Instytutu Kultury

Agata Miedzińska, dyrektor Zielonogórskiego Ośrodka Kultury

Karina Biała, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury SEZAM w Tarnowie Podgórnym

Paulina Szewczyk, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Świdnicy

Małgorzata Cegielska, Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego w Żarach, dyrektor

Zdzisław Garczarek, dyrektor KCK

Bartłomiej Gutek, Wydział Kultury Urzędu Miasta Lublin

Ewelina Izydorczyk-Lewy, Międzyrzecki Ośrodek Kultury, dyrektorka

Michał Poniewski, dyrektor Wronieckiego Ośrodka Kultury

Elżbieta Mostowik, ROK Zator

Marcin Krychowski

Katarzyna Furmaniuk, dyrektor Miejskiego Centrum Kultury im. H. Bisty w Rudzie Śląskiej

Agnieszka Łukaszenko-Woźnica, Sulechowski Dom Kultury, dyrektor

Dorota Modrzyk, instruktor ds. organizacji imprez, Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina

Jolanta Matuszkiewicz, dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Czerwieńsku

Beata Kotkowicz, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Starym Kurowie

Anna Graf, dyrektor GOKiS Miłkowice

MiłoSława Borzyszkowska-Szewczyk, profesor uczelni, Uniwersytet Gdański i Stowarzyszenie Guentera Grassa w Gdańsku

Hanna Łabudzińska, dyrektor M-GOK Jasień

Anna Podbucka, Centrum Turystyki i Kultury w Ścinawie, dyrektor

Dominika Piotrowska-Kuipers

Joanna Wróblewska, SDK w Sulechowie

Malwina Kubicka, Zbąszynecki Ośrodek Kultury, dyrektor

Anna Sokołowska, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Miłkowicach

Marta Kuczma, Biblioteka Publiczna Filia w Rzeszotarach, Młodszy Bibliotekarz

Kamil Sakowski

Magdalena Bogacz, bibliotekarz GOKiS Miłkowice

Danuta Górecka, Gminy Ośrodek Kultury i Sportu w Miłkowicach

Dorota Parszeniew

Agnieszka Pawlak

Dominik Fryza, GOK Pszczew

Kamila Cieślewicz, dyrektor Chełmińskiego Domu Kultury

Marzanna Pieniążek Miejska Biblioteka Publiczna im. Walentego Fiałka w Chełmnie

Albin Łakomy, dyrektor Łabiszyńskiego Domu Kultury

Piotr Murawski, zastępca burmistrza Miasta Chełmna

Marta Napierała

Karolina Opatowicz

Filip Czubak, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Miłkowicach

Lidia Miłosz, dyrektorka Hławskiego Centrum Kultury

Dariusz Łabuda, Hławskie Centrum Kultury

Lech Krychowski emeryt

Anna Kopistecka, ICK gł. księgowa

Jolanta Smulska, dyrektorka Złocienieckiego Ośrodka Kultury

Małgorzata Kubik, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Legnickim Polu

Rafał Skarwecki, Centrum Nauki i Kultury Młyny Rothera, specjalista ds. technicznych

Magdalena Zabłotna

Iwona Zakrzewska

Natasza Sobczak, Biblioteka i Centrum Kultury Gminy Wejherowo, dyrektor

Mariusz Płoszaj-Mazurek, dyrektor Centrum Kultury i Inicjatyw Obywatelskich w Podkowie Leśnej

Anna Kamińska, Miejski Ośrodek Kultury w Wysokiem Mazowieckiem, dyrektor

Aleksandra Łuczyńska, dyrektorka Czaplineckiego Ośrodka Kultury

Elżbieta Lenczyk

Waldemar Rudyk, MOKSiR Chełmek

Violetta Drażkowska, Gminne Centrum Kultury w Białych Błotach, dyrektor

Marcin Stajkowski

Anna Górniak p.o. dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Mietkowie

Kamila Szuszkiewicz-Czekała, dyrektor Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Dzierżoniowie

Katarzyna Paradecka, dyrektorka Miejskiego Domu Kultury "Bogucice-Zawodzie" w Katowicach

Jacek Filipek, Sulęciński Ośrodek Kultury, dyrektor

Monika Kaźmierczak GBP Stryków, gł. księgowa

Anna Klimecka, MBP-CK w Pieszycach

Rafał Stasiak, Łaski Dom Kultury, kierownik ds. merytorycznych

Justyna Strzelczyk-Leśniak, MPBP Dzierżoniów

Paweł Gębala, dyrektor Domu Kultury w Strzelnie

Jarosław Gębala. Miejska Biblioteka Publiczna w Strzelnie

Lucyna Sobiesierska-Nowak

Paweł Pietroń

Łukasz Pogorzelski

Krzysztof Magdziak, Gminny Ośrodek Kultury w Górznie

Łukasz Wudarski

Izabela Paździorek-Jakubowska, dyrektor Miejskiego Domu Kultury w Mikołowie

Anna Pietrusik, Miejski Ośrodek Kultury w Terespolu

Agnieszka Drewniak, spec. ds. finansowo-księgowych, Chełmiński Dom Kultury

Regina Górnaczyk, Ośrodek Kultury w Luboniu

Marta Piliczewska

Wojciech Szuniewicz, zastępca dyrektora DK Zacisze Warszawa

Teresa Moszyńska, Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Dzierżoniowie,
starszy bibliotekarz

Justyna Kaczorowska

Magdalena Smolińska

Sabina Jelewska, dyrektor Centrum Kultury - Miejskiej Biblioteki Publicznej w
Głuszycy

Rafał Magosz, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Walcach

Aneta Sybis-Jeż, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Babimoście

Mirosław Wierzba, GCKIR

Katarzyna Krzempek, Gminny Ośrodek Kultury w Suszcu, dyrektor

Hanna Miera, pracownik ds. merytorycznych Ośrodka Kultury

Rafał Roguszka, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Przecławiu,
dyrektor

Katarzyna Drabczyńska, dyrektor M-GOK w Międzyborzu

Iwona Szuba, dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Piławie Górnej

Dominika Sośniak, Miejsko Powiatowa Biblioteka Publiczna w Dzierżoniowie

Marian Gospodarek, dyrektor Bytowskiego Centrum Kultury

Krzysztof Borowski, dyrektor Nowodworskiego Ośrodka Kultury

Marek Leśniewski, dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Postominie

Renata Prokop GCKCziS, Rzezawa

Magdalena Kelnerowska, Łaski Dom Kultury

Joanna Kakuba, kierownik Wałbrzyskiego Ośrodka Kultury

Joanna Lorenc, Bieruński Ośrodek Kultury, dyrektor

Katarzyna Doszczak-Fuławka

Sławomir Kucharczyk, dyrektor GOK w Wierzbicy

Sylwester Kowalski, Dom Kultury we Włoszczowie

Katarzyna Sołtys, Dom Kultury "Praga" w dzielnicy Praga Północ, m.st. Warszawy